

Bauordnung

1842

937.

Nro. 3077.

Kundmachung.

In Folge Kreisamt: Erlasses vom 29. July 1842. Z. 10767 werden nach dem Beschlusse, welchen der Magistrat gemeinschaftlich mit dem bürgerlichen Ausschusse unter Anleitung des Hr. Kreisingenieurs rücksichtlich des Aufbaues des abgebrannten Theil von Rzeszów gefaßt hat, nach Einvernehmung des hiesigen k. k. Strassenbaukommissariats folgende Direktiven vorgeschrieben, welche allgemein bekannt gemacht, und an welche sich jedermann genau zu halten haben wird.

1. Es darf kein Haus, und eben so wenig ein Nebengebäude von Holz erbaut werden. Alle Gebäude müssen in den Fundamenten von Stein in den übrigen Theilen von gebrannten Ziegeln mit Kalkmörtel ohne Beimischung von Lehm und gehörig verputzt hergestellt werden. Doch gestattet man, daß die, nicht zur Bewohnung bestimmten Theile und Nebengebäude auch von ungebrannten doch wohlgetrockneten Ziegeln hergestellt werden: Zur größeren Dauerhaftigkeit kann der Anwurf bei solchen Gebäuden mit klein geschlagenen gebrannten Ziegeln besteckt werden. Selbe müssen aber auch gehörig übertüncht und geweißet werde.

2. Alle Dächer sind mit gutem Ziegelpflaster unter welchem eine, drey Zoll hohe Erdschüttung anzubringen ist, dann mit 18 Zoll dicken, und wenigstens eben so hohen Feuermauern versehen seyn. Wo die Dächer an der Vorder oder Hinterseite beim Gesimse zusammenstoßen, muß die Eindeckung mit Eisenblech bewirkt werden.

3. Alle Ställe so wie die Einkehrhäuser zu ebener Erde müssen eingewölbt werden, und wo möglich die Anbringung von Ställen an den Hauptstrassenfronten vermieden werden. Ebenso müssen alle Treppen bis an die Dachböden gewölbt, und die letzteren mit eisernen Thüre versehen werden.

4. Alle neu zu bauenden Häuser dürfen nur nach der an der Straßenseite

Nro. 3077.

UWIADOMIENIE.

Wskutek rozporządzenia Cyrkularnego z dnia 29go Lipca r. b. do l. 10767. następujące reguły wybudowania spalonych w tym roku w mieście Rzeszowie domów dotyczące się, podług uchwały Magistratu, wydziału miejskiego, P. Inżyniera i Komissariatu drogowego do powszechnej podają się wiadomości.

1. Niewolno żadnej jakiego bądź rodzaju budowli z drzewa przedsiębrać. Wszystkie budynki mają mieć fundament z kamieni, inne zaś części z cegły dobrze wypalanej, te mają być wapnem, piaskiem dobrze wymieszanym, spajane bez dodatku gliny, i porządnie narzucane, jednakże pozwala się budowle do pomieszkania nieprzeznaczone, z cegieł Egipskich, to jest niewypalonych stawiać, które dla lepszej trwałości kawalkami wypalonych cegieł nalepione, potem wapnem porządnie obrzucane i obielone być powinny.

2. Pod każdym dachem strych ma być ceglami wyłożony, pod temi zaś na trzy cale wysypka ziemi, dach zaś każdy murem ogniowym 18 cali grubości i wysokości trzymającym opatrzony, gdzie zaś jego przodnia lub tylnia część do gzymsów przypiera, blachą żelazną pokryty.

3. Wszystkie stajnie, także i domy zaizdne będą sklepiene, i gdzie tylko można takowe od goścince z tyłu budowane, niemniej także będą każde schody aż do dachu sklepiene, a wehód na strych drzwiami żelaznymi opatrzony.

4. Wszelkie nowe budowle tak mają być stawiane, ażeby linia przy

gezeichneten Regulierungslinie hergestellt, und es darf keine Abweichung von derselben gestattet werden; nehmen selbe nicht die ganze Länge des Grundes ein der Straße ein, so sind die Lücken mit Staketten oder gefällig gestalteten Planken aber durchaus nicht mit Bäumen zu schließen.

5. Die Häuser am Neustädter Platze müssen insgesammt, und wenigstens an der West und Ostseite mit gemauerten Vorhallen versehen werden, welche 9 Schuh breit und 11 Schuh hoch sein werden; die Entfernung der Säulen von einander, wird sich nach der Eintheilung der Häuser richten. Bei Stock hohen Gebäuden, sind diese Vorhalleneinzuwölben, und die oberen Geschosse über dieselben vorzurücken.

Diese Vorhallen werden gegen den Platz auf städtischem Grunde erbaut werden, und die Hauseigentümer für den Grund an die Stadtkasse eine Entschädigung, und zwar mit Einem Gulden R. M. pr. Quadratklaster nur dann leisten, wenn die Vergütung für andere zurückzuführende Gebäude dies notwendig machen sollte.

6. Die Häuser Nro. 151. 152. 153. und 154. dürfen nicht hergestellt werden, bis die h. Landesstelle über Antrag zu ihrer Ablösung für den Straßensfond abgesprochen haben wird.

7. Die Abstufungen der Häuser Nro. 289. 290. 292. und 291. sind durch die Vorrückung derselben und durch das Vermauern des Winkels zwischen den Häusern Nro. 289 und 290 zu beseitigen.

8. Die Linie von der linken Ecke des Kanarkischen Hauses Nro. 289 bis zum Hause Nro. 287. und von da bis zur Ecke des Hauses Nro. 276 dient zur Regulierung aller Zwischengebäude. Der Planken des Hauses Nro. 289 muß daher zurück, das Haus Nro. 286 auf einer Seite zurück, auf der andern vorgeschoben, und endlich das Haus des Moses Rinnenberg an die Straße gerückt werden.

goscineu do budowania naznaczona przekroczoną nie była, w razie, gdyby budowla cały grunt niewypelniła, natenczas próżne miejsca sztachetami lub też parkanami zamknięte być powinny.

5. Domy na Nowym mieście budować się mające, przynajmniej te na wschodzie i zachodzie podsienia murowane mieć mają, które 9 stóp szerokości a 11 stóp wysokości trzymać będą, podzielenie zaś słupów podług podziału domów regulować się będzie, w budowlach piętrowych takowe się zasklepią, a oddziały piętrowe wysuną się.

Podsienia te ku rynkowi na gruncie miejskim budowane będą, a właściciele po 1 RZ. K. M. na ten czas do kassy miejskiej sąg □ zapłacą, gdyby wynadgrozienie innych właścicieli, którzy się z budynkami cofać będą musieli, tego wymagało.

6. Domy pod Nr. 151. 152. 153. 154. wystawione być nie mogą, dopóki względem nabycia tychże na drogę cesarską przez c. k. Gubernium potrzebne rozporządzenie nie nadjdzie.

7. Budowle pod Nr. 289. 290. 291 i 292 tym sposobem naprostować należy żeby mury tychże frontowe naprzód posunięte były; kął zaś między domami pod Nr. 289 i 290 zamurowany zostanie.

8. Linia prosta od lewego skrzydła domu pod Nr. 289 aż do domu 287, a ztąd aż do prawego skrzydła Nr. 276 ciągnąca się, służy za linią wszystkich budować się mających na tej stronie domów. Parkan pod Nr. 289 nazad cofnięty, dom zaś pod Nr. 286 na jednej stronie w tył, na drugiej zaś naprzód wysunięty zostanie, dom zaś Mojżesza Rinnenberga ku drodze posunąć przynależy.

9. Der Grund des Hauses Nro. 186 muß nach der Linie der Häuser Nro. 179. 180. 182. 184 und 185, zurückgesetzt werden, worüber eine eigene Verhandlung mittelst des Straßenskommissariats eingeleitet wird, da diese Erweiterung bloß wegen der Haupt-Chaussee Statt finden wird.

10. Die Seitengassen hinter dem Bartmańskischen Hause Nro. 188 werden — und zwar: die Häuser Nro. 189. 190 und 191 nach den Häusern Nro. 186 und 187; — die Häuser Nro. 192. 193. 194 und 195 aber mit Beibehaltung des gemauerten Hausteils v. Nro. 193 in eine möglich so gerade Linie gebracht werden, daß sie mit der, gegenüber befindlichen Seitengasse von der Cyganówka her korrespondirt.

11. In der Brückengasse muß die Baulinie von der Ecke der Staketten des Bartmańskischen Hauses bis zu der nachbarlichen Gränze der Häuser Nro. 196 und 197, und diese wenigstens 4 Schuh von dem Straßengraben entfernt, dann von diesem Punkte bis zu der linken Ecke des Judenspitals Nro. 198 und von da, bis zu den Häusern Nro. 206 und 209 andererseits von dem Hause Nro. 225 zu 220 und von da zu Nro. 215 so geführt werden, daß auch die Häuser Nro. 226. 227 und 228 in diese Linie vorrücken.

12. Die Häuser an der Ost- und Westseite des Neustadt-Platzes sind auch in gerade Linie zu bringen, daher die Fronten nach Bedarf vor- oder zurückgeschoben werden müssen.

13. Die Seitengasse von diesem Platze gegen die Glogower Straße muß durch einen Theil des Grundes Nro. 279 erweitert werden, daß sie von der Ecke des Hauses Nro. 277 bis zu dem Stalle der Beschellhengste eine gerade Linie bildet.

14. Die Seitengasse zwischen den Häusern Nro. 242. 243 und dem Kaczorowski'schen Hause Nro. 232 muß gerade gerichtet, und die Staketten von dem Kühnlischen Hause, welche ohne Bewilligung auf städtischem Grunde her-

9. Fundament domu pod Nro. 186 podług linii domów pod Nro. 179. 180. 182. 184 i 185 stosować się ma, a w tym względzie przez c. k. Kommissaryat drogowy dla rozprzestrzenia drogi cesarskiej potrzebne kroki rozpocząć się.

10. W ulicy pobocznej za domem Bartmańskiego pod Nr. 188 domy Nr. 189. 190. 191 podług tych pod Nr. 186 i 187 domy pod Nr. 192. 193. 194. 195 zaś zostawiwszy część murowaną pod Nr. 193 w linię tak prostą stawiane będą, ażeby się z ulicą od Cyganówki idącą zupełnie zgadzały.

11. W ulicy mostowej linia budownicza od rogu sztachet domu Bartmańskiego aż do granicy domów Nro. 196 i 197 te zaś najmniej o 4 stop od rowu gościncowego oddalone, od tego zaś punktu aż do lewego rogu szpitalu żydowskiego pod Nr. 189, a ztąd aż do realności pod Nr. 206 i 209; z drugiej strony od realności pod Nr. 225 ku Nr. 220 i 215 tak będzie prowadzona, ażeby domy pod Nr. 226. 227. 228 w tę linię się wysunęły.

12. Domy na Nowym mieście na wschodniej i zachodniej stronie w linię prostą wystąpią, z tej przyczyny mury frontowe się wysunąć lub cofnąć powinny.

13. Ulica Klapówka nazwana z rynku nowomiejskiego częścią gruntu pod Nr. 279 tak się rozprzestrzeni, że od rogu domu pod Nr. 277 aż dookołu c. k. ogrów prostą linię formować będzie.

14. Przecznicą między domami Nr. 242. 243 i 232 wyprostuje się, a sztachety przed domem Kühnlów, które bez pozwolenia na gruncie miejskim postawiono, dla roztworu lepszego tej przecznicy, zniesione zostaną.

gestellt worden sind, zur besseren Öffnung der Seitengasse abgetragen werden.

15. Die Hintergasse längst den Häusern Nro. 233 bis 237 ist möglichst in gerader Linie zu bauen, so daß sie mit der gegenüberliegenden durch die Häuser Nro. 192. 193. 194 und 195 korrespondirt.

16. Die Gasse hinter den Häusern Nro. 146 bis 150 muß durch den Bau der Hintergebäude in einer geraden Linie regulirt werden.

17. Da der Werth der Gründe im Durchschnitt mit Einem Gulden R. M. pr. Quadratklaster abgeschätzt worden ist, so haben jene Hauseigentümer, welche nach dem vorausgelassenen durch Verschiebung ihrer Häuser an Grund genommen, für jede Quadratklaster den obigen Preis an die Stadtkasse zu zahlen, welche dieselbe Vergütung jenen Hauseigentümern leisten wird, welche ihre Häuser zurücksetzen müssen.

Ergibt sich jedoch bei der Zurücksetzung eines Hauses außer dem Verlust am Grunde noch ein anderer bedeutender Schade am Mauern, Fundamenten und dergleichen, so wird dieser speziell abgeschätzt, und vergütet werden, was besonders bei dem Hause Nro. 279 Statt fände dessen halber Grundfläche zur Erweiterung der Straße verwendet werden wird.

18. Hölzerne Nothhäuser sind untersagt, nur bei großer Noth wird der Magistrat Bretthütten für den Sommer bewilligen.

19. Man gestattet den theilweisen Bau eines Hauses ja selbst eines Zimmers nach einem genehmigten Bauplane, doch dürfen derlei Theile (wenn nicht zugleich ein zum ganzen Hause passender Dachtheil aufgestellt wird) nur mit Brettern gedeckt werden. Auch können alte Mauern theilweise gedeckt werden, nur müssen die Theile immer zur Ganzen passen.

20. Jeder Bauunternehmer vorzüglich aber jene welche nur Haustheile

15. W ulicy po za domami Nr. 233 aż do 237 domy w jak najprościejszej linii budować się dęda, tak żeby z ową na drugiej stronie koło domów Nr. 192. 193. 194. 195. zgadzaly się.

16. Rownież ulica za domami pod Nr. 146 aż do 150 przez wystawienie budynków tylnych sprostowaną zostanie.

17. Wartość gruntów wogólności na jeden ZR. MC. postanawia się za sag □, tym sposobem owi właściciele, którzy na gruncie zyskują każdy sag kwadratowy do kassy miejskiej opłaca, które to kwoty owym się zwróci, którzy się cofnąć będą przy muszeni.

Jednakże oprócz utraty, inna większa szkoda pochodzi co do murów i fundamentów, takowa w drodze osobnej się oszacuje i wynagrodzi w najwięcej domu pod Nr. 279 się tyczy, którego prawie połowa do rozszerzenia Ulicy Kłapówki zabrana będzie.

18. Pobudynki dla nagłej potrzeby z drzewa budować nie wolno tylko w najwięcej potrzebie Magistrat budy z deszczek na lato postawić pozwoli.

19. Pozwala się częściowa budowa domów, nawet jednej także stancyi, podług planu urzędownie potwierdzonego, takowe jednakże części, (jeżeli zaraz dachem do całego zupełnie się stósującym nakryte nie zostały) tylko deskami pokryte być mają, można także stare mury częściowo pokryć, te części jednakże do całego stósować się mają.

20. Każdy budujący, osobliwie ci którzy częściowo budować chcą pi-

herstellten wollen, müssen sich schriftlich verpflichten, den ganzen Bau binnen einem festzusetzenden Termine, welcher jedoch nicht fünf Jahre übersteigen darf, zu vollenden.

Baupläge die fünf Jahre öde stehen, deren Eigenthümer daher die Kosten eines gemauerten Hauses nicht zu erschwingen vermögen, so wie Gründe, auf welchen die begonnenen theilweisen Bauten binnen der bestimmten Frist nicht bewirkt werden könnten, werden mit der Bedingung versteigert werden, daß der Käufer binnen einem Jahre ein Haus von hartem Materiale darauf herstelle.

21. Der Magistrat wird die Aufstellung von Dächern auf alten Mauern ohne Vorlegung von Bauplänen bewilligen, wenn der Hr. Kreisingenieur die Mauern haltbar findet.

22. Die Regulierungslinien sind durch 3 Schuh hohe Pfähle kennbar zu machen, für deren Erhaltung die Hauseigentümer zu haften haben, an deren Gründen sie stehen.

23. Die Herstellung minder beschädigter Gebäude und Mauern bis zu dem früheren Bestande, wird der Magistrat, wenn der Hr. Kreisingenieur nichts dagegen einzuwenden findet, mit Rücksicht auf die hier vorgezeichneten Bestimmungen brevi manu ertheilen, nur hat er den betreffenden Hauseigentümern ein Zertifikat auszustellen, in welcher Zeit die bewilligten Bauobjekte aufgeführt sind;

Ueber alle übrigen Bauten sind die vorschriftsmäßigen Baupläne in duplo vorzulegen.

Rzeszów am 6. August 1842.

Piątkowski.
Bürgermeister.

semnie się zobowiązać muszą, że cały budynek w pewnym czasie, który pięć lat przewyższyc nie może, zupełnie ukończą.

Gründe, welche durch 5. lat opróżnione stac będą, których właściciele murować nie są w stanie, niemię grunta, na których budynki rozpoczęto, w terminie oznaczonym ukończone by nie były, z tym dodatkiem publicznie przedane zostaną, że kupiciel obowiązany będzie w roku na témże miejscu dom wymurować.

21. Pozwoli także Magistrat dachy stawiać na starych murach, jeżeli Pan Inżynier Cyrkularny takowe za dosyc mocne uzna.

22. Linie budownicze palami 3 stóp wysokości oznaczają się, za których utrzymanie właściciele, na których gruncie się postawią odpowiedzalnemi zostają.

23. Restauracya zdezelowanych budynków i murów do stanu pierwszego, Magistrat naten czas pozwoli jeżeli P. Inżynier cyrkularny na przeciw temu nie niezarzuci, jednakże właścicielom da certyfikat w którym czasie te uskutecznić mają.

Co się tyczy wszelkich innych budowli, na te, Plan w dwóch exemplarzach przedłożyć każdy jest obowiązany.

Rzeszów dnia 6. Sierpnia 1842.

Piątkowski
Burmitrz.

Minimale über die Lige der Karte
zum Zweck der Berechnung
der Länge der Seereise von
dem Punkte der Expedition
ausgeht.

Am 9. September 1842

Dudman

